

BEN-HUR
O istorisire despre Cristos

BEN-HUR

O istorisire despre Cristos

Lewis Wallace

Traducere de Simona Mereu

Casa Cărtii, Oradea
2010

Toate drepturile asupra prezentei ediții în limba română aparțin editurii Casa Cărții.

Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea în scris a editurii Casa Cărții, Oradea.

Beu-Hur

de Lewis Wallace

Copyright © 2010 Editura Casa Cărții

O. P. 2, C. P. 30,

410670 Oradea

Tel. / Fax: 0259-469057; 0359-800761; 0728-874975

E-mail: info@ecasacartii.ro

www.ecasacartii.ro

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
WALLACE, LEWIS**

Ben-Hur / Lewis Wallace ; trad.: Simona Mereu. -

Oradea : Casa Cărții, 2010

ISBN 978-973-8998-97-1

I. Mereu, Simona (trad.)

821.111(73)-311.6=135.1

Traducerea: Simona Mereu

Editarea și tehnoredactarea: Timeia Viman

Coperta: Adrian Mihocaș

*Nevestei tinereții mele
care mi-a rămas alături pentru totdeauna.*

Cuprins

Cartea întâi

1. În deșert	11
2. Cei trei călători	16
3. Gaspar, grecul	21
4. Melchior, hindusul	25
5. Baltazar, egipteanul	30
6. Târgul de la Poarta Jaffei	39
7. Oamenii din Ierusalim	43
8. Iosif și Maria	49
9. La Bethlehem	54
10. O lumină din cer	64
11. Vestirea păstorilor	66
12. Sosirea magilor	73
13. Magii la Irod	77
14. Pruncul Mariei	88

Cartea a doua

1. Roma și Iudeea	93
2. Messala și Iuda	97
3. Acasă la Iuda	108
4. Mama lui Iuda	114
5. Înaintașii poporului israelit	122
6. Nefericitul incident	130
7. Prizonierul	143

Cartea a treia

1. Quintus Arrius	149
2. Galerele romane	156
3. Sclavul de pe galeră	163

4. O rază de speranță	172
5. Bătălia	179
6. Eliberat și înfiat	186

Cartea a patra

1. Spre Antiohia	195
2. La Antiohia	199
3. Dezamăgirea	203
4. Povestea lui Simonide	212
5. Spre Dumbrava lui Dafne	220
6. În Dumbrava lui Dafne	226
7. Prieteni noi și... vechi	232
8. La Fântâna Castaliei	238
9. Plănuirea răzbunării	245
10. Livada Palmierilor	252
11. Malluch aduce vești	260
12. La palat	269
13. Locuința unui arab	280
14. Ospățul	289
15. Unde este Mesia?	293
16. Din înțelepciunea lui Baltazar	299
17. Năzuințe de evreu	307

Cartea a cincea

1. O scrisoare de avertizare	315
2. Pregătirile	321
3. O plimbare pe lac	328
4. Tertipuri din ambele părți	341
5. Dezvăluiri	343
6. Speranțe	350
7. Moștenitorul lui Hur	354
8. O altă Împărăție	361
9. O a doua Tirța	373
10. Culorile rivale	378
11. Pariul	383
12. Amfiteatrul din Antiohia	391
13. Începutul cursei	397
14. Victoria	405
15. Învingător și învins	413
16. Capcana dejuată	416

Cartea a șasea

1. Minciuna descoperită	429
2. „Necurat! Necurat!”	437
3. Cetatea Sfântă	448
4. Cumplită reîntâlnire	454
5. Credințioșia Amrei	461
6. Galileenii	469

Cartea a șaptea

1. Nădejdea reînsuflețită	481
2. O întâlnire în deșert	484
3. Împărăția spirituală	491
4. O noapte în deșert	498
5. „Iată Mielul lui Dumnezeu!”	508

Cartea a opta

1. Dragoste neîmpărțășită	519
2. Nazarineanul	527
3. Speranță la viață	534
4. „Facă-ți-se după cum voiești!”	543
5. Prima seară de Paște	551
6. Cu cărțile pe masă	555
7. Adevărata iubire	566
8. Trădarea	569
9. Spre Golgota	577
10. Misiunea Regelui îndeplinită	587
11. Catacombele	601

Cartea întâi

1

În deșert

Jebel ez Zubleh este un lanț muntos care se întinde pe mai bine de cincizeci de mile [cca 80 km], atât de îngust încât, desenat pe hartă, seamănă cu o omidă ce își croiește drumul între miazăzi și miază-noapte. Privind în depărtare, de pe vârful stâncilor alb-roșiatice, și căutând cu privirea drumul răsăritului de soare, vezi pretutindeni Deșertul Arabiei, unde vânturile de la răsărit, atât de temute de viticultorii din Ierihon, își fac jocul încă din vremuri străvechi. Poalele muntelui sunt bine acoperite de nisipurile azvârlite de Eufrat, rămase acolo pe vecie, căci muntele este un zid ce străjuiește pășunile Moabului și ale Amonului la apus – pășuni care altminteri ar fi fost înghițite de deșert.

Arabii și-au pus amprenta graiului asupra a tot ce se întinde la sud și la est de Iudeea, astfel că, în limba lor, vechiul Jebel este părintele a nenumărate văi secate care, întretăind drumul roman – astăzi doar o părere a ceea ce a fost odată, o potecă prăfuită care slujește pelerinilor sirieni în drum spre ori dinspre Mecca –, își șerpuiesc făgașele, adâncindu-se tot mai mult, pentru a adăposti puhoaietele cu care le năpădesc ploile anotimpului ploios în Iordan sau în ultima lor destinație, Marea Moartă. Din fundul unei văi ca acestea – sau, mai precis, din aceea care începe la capătul extrem al Jebelului și care, lățindu-se spre nord-est, se preface în albie pentru râul Iaboc – se ivește un călător, îndreptându-se spre platourile deșertului. Asupra acestei persoane rugăm cititorul să-și abată atenția.

Judecând după înfățișare, era un bărbat cam la patruzeci și cinci de ani. Barba lui, altădată neagră ca tăciunile, atârându-i în voie pe

piept, era acum vărgată cu alb. Fața îi era arsă de soare, de culoarea boabelor de cafea prăjite, ascunsă de un *kufiyeh* roșu (cum este numită până astăzi învelitoarea capului de către copiii deșertului) ce o ascundea privirii aproape de tot. Din când în când, își ridica ochii – erau mari și întunecați. Era înveșmântat în straiile atât de obișnuite pretutindeni în Orient, care îi fluturau în bătaia vântului; dar stilul lor nu poate fi descris mai amănunțit, pentru că bărbatul șade sub coviltirul unui cort minuscul, așezat pe spinarea unei impunătoare cămile albe.

Este puțin probabil că oamenii născuți în Occident depășesc vreodată impresia pe care le-o face prima oară priveliștea unei cămile echipate pentru deșert. Obișnuința, fatală altor ciudățenii, afectează sentimentul acesta prea puțin. La capătul lungilor călătorii în caravane, după ani în șir de conviețuire alături de beduini, oriunde s-ar afla, occidentalii se vor opri și vor aștepta cu venerație trecerea acestui animal falnic. Farmecul nu-i stă în înfățișare, căreia nici măcar dragostea nu-i poate adăuga frumusețe; nici în mers, cu pașii fără zgomot; și nici în felul greoi în care se înclină. Ca bunătatea mării față de o corabie, așa este cea a deșertului față de această creatură. O învăluie cu toate misterele sale în așa fel încât, privind-o, nu putem să nu ne gândim că avem în fața ochilor o minune.

Animalul care tocmai a ieșit din vale merită din plin străvechiul omagiu. Culoarea și înălțimea, lățimea piciorului, mărimea trunchiului, fără pic de grăsime și ticsit de mușchi, gâtul prelung și zvelt, curbat ca al unei lebede, capul, lat între ochi și prelungit de un bot atât de ascuțit, încât s-ar fi putut strecura în brățara unei doamne, mișcarea, pasul lung și elastic, cu călcătura hotărâtă și tăcută – toate îi atestau sângele sirian, bătrân precum zilele lui Cirus și de o valoare întru totul inestimabilă. Purta un căpăstru tradițional, care-i acoperea fruntea cu ciucuri stacojii și-i împodobeă gâtul cu lăntșoare de alamă la capetele cărora zăngănea câte un clopoțel de argint; însă căpăstrul nu avea nici dârlog pentru călăreț, nici curele pentru înhămat.

Povara cocoțată pe spinarea cămillei era o invenție care, printre alte popoare decât cele ale Orientului, l-ar fi făcut celebru pe inventator. Aceasta consta din două cutii de lemn, care abia dacă măsurau patru picioare [1,2 m] în lungime, atârând în balans câte una pe fiecare parte. Spațiul dintre ele, căptușit cu țesături moi și acoperit de

covoare, era amenajat atât cât să-i permită stăpânului să șadă sau să stea pe jumătate culcat. Deasupra era întinsă o tendă de culoare verde. Niște pieptare și cingători late, fixate cu mii de noduri și legături, țineau aranjamentul în poziția firească. Asta era ceea ce născociseră ingeniozii fii ai lui Cuș pentru a face confortabile potecile arse de soare ale sălbăticiei, de-a lungul cărora îi purtau datoriile, dar adesea și plăcerile.

Când dromaderul se înalță din ultima deschizătură a văii, drumetul trecuse granița vechiului Amon, acum El Belka. Era dimineață. Înainte îi stătea soarele, pe jumătate învăluit într-o pâclă alburie; înainte i se întindea și deșertul – nu tărâmul nisipurilor mișcătoare, care se afla mai departe, ci regiunea unde vegetația se împuținează încetul cu încetul, unde bolovani de granit și pietre brun-cenușii presară pământul printre răzlețe acacii chinuite și smocuri de iarba-cămilei. Stejarul, murul, căpșunul sălbatic rămăseseră în urmă, ca și cum ar fi ajuns la un hotar, s-ar fi uitat în zare spre pustiul arid și s-ar fi ghemuit de frică.

Și aici se sfârșea o potecă. Cămila părea că gonește pe nesimțite, ca niciodată până atunci. Își lungi și își iuți pasul, îndreptându-și capul drept înainte, spre orizont. Prin nările-i largi, sorbea vântul cu înghițituri mari. Lectica aluneca, legănându-se ca o corabie în vârtoarea valurilor. Sub pașii săi foșneau pe alocuri frunze uscate adunate în mormane. Când și când, o mireasmă aidoma absintului îndulcea aerul. Ciocârlia și drepnea își luau zborul, iar potârniche albe se fereau șuierând și cloncănind din cale. Mai rar, câte o vulpe sau o hienă își iuțea galopul ca să-i studieze pe intruși de la o distanță sigură. În depărtări, pe partea dreaptă își ițeau culmile munții Jebelului, vâlul gri-perlă ce odihnea peste ei preschimbându-se pe moment într-un purpuriu pe care soarele avea să-l facă de neasemuit câteva ceasuri mai târziu. Dincolo de piscurile cele mai înalte, un vultur descria cu aripile-i cuprinzătoare cercuri din ce în ce mai largi. Dar străinul de sub coviltirul verde nu vedea nimic din toate acestea sau, cel puțin, nu dădea vreun semn de recunoaștere. Ochii lui priveau țintă, visători. Bărbatul, la fel ca și animalul, părea că se află sub o călăuzire.

Vreme de două ceasuri, dromaderul își continuă goana, ținând cu sârguință pasul și direcția spre răsărit. În tot acest răstimp,

drumețul nu își schimbase poziția, nici nu se uită, măcar o dată, la stânga sau la dreapta. În deșert, distanța nu se măsoară în mile sau leghe, ci în *saat*, sau ore, și în *manzil*, sau opriri: în prima sunt cuprinse trei leghe și jumătate [cca 16 km], în cea de-a doua, cincisprezece sau douăzeci și cinci [cca 70 sau 120 km]. Dar acestea sunt norma pentru o cămilă obișnuită; un exemplar din rasa siriană pură poate parcurge cu ușurință trei leghe [cca 14 km]. În plină viteză, poate chiar să întrecă vânturile obișnuite. Ca urmare a înaintării rapide, peisajul se schimbă. Jebelul se întindea pe linia orizontului dinspre apus ca o panglică de un albastru pal. Câte o movilă ori un delușor de argilă și nisip întărit se profila ici și colo. Din când în când, pietre bazaltice își ridicau coroanele rotunde, veritabile avanposturi ale muntelui împotriva forțelor câmpiei. În rest însă, pretutindeni era nisip, uneori fin ca plajele spălate de ape, alteori îngrămădit în creste vălurite; ici, valuri retezate de vânt, colo, borduri întinse. Apoi, și vremea se schimbă. Soarele, de-acum sus pe cer, își băuse porția de rouă și ceață și încălzea briza ce-l mângâia pe drumețul de sub tendă. Peste tot, colora pământul într-o albeață ușoară, lăptoasă și licărea în tot văzduhul.

Mai trecură încă două ceasuri fără odihnă și fără abatere din drum. Vegetația pierise cu totul. Nisipul, care la suprafață prinsese o crustă tare de se sfărâma în foițe la fiecare pas, era stăpânul necontestat al acelor meleaguri. Jebelul nu se mai vedea, iar la orizont nu se profila niciun punct de reper. Umbra, care până atunci venea în urma lor, se mutase acum la miazănoapte și ținea pasul cu obiectele care o aruncau. Și, cum nu se întrevedea niciun semn de oprire, purtarea drumețului devenea, cu fiecare moment, mai stranie.

Nimeni, să nu uităm, nu caută în deșert un tărâm al desfătărilor. Viața și negoțurile îl traversează pe cărări de-a lungul cărora osemintele viețuitoarelor moarte sunt presărate drept tot atâtea blazoane. Așa sunt drumurile de la o oază la alta, de la o pășune la alta. Până și inima celui mai experimentat șeic bate mai iute atunci când se găsește singur în regiuni nebătătorite. Tot așa, bărbatul nostru nu s-ar fi putut afla în căutare de plăceri, dar nici nu se purta ca un fugar, căci nu privise în urmă nici măcar o dată. În asemenea situații, frica și curiozitatea sunt cele mai obișnuite senzații încercate; el însă nu părea să nutrească niciuna din ele. Atunci când sunt

singuri, bărbații se bucură de orice tovarășie; câinele se preface în camarad, calul, în prieten de nădejde și nu-i nicio rușine să-i copleșești cu mângâieri și să le vorbești cu drag. Cămila nu primise însă nicio atenție de acest gen, nicio atingere, niciun cuvânt.

Exact la vremea prânzului, dromaderul, din proprie voință, se opri și scoase acel strigăt, sau vaiet, deosebit de jalnic, prin care specia lui întotdeauna protestează față de o încărcătură prea mare și prin care uneori cerșește atenție și odihnă. Auzindu-l, stăpânul se învioră, trezindu-se parcă dintr-un somn adânc. Trase la o parte perdelele de la *howdah*, se uită la soare, cercetă îndelung și cu atenție ținutul în toate părțile, vrând parcă să identifice un loc stabilit dinainte. Satisfăcut de cele văzute, trase adânc aer în piept și încuviință cu un gest al capului, ca pentru a spune: „În sfârșit, în sfârșit!” Câteva clipe mai târziu, își încrucișă brațele la piept, își plecă capul și se rugă în tăcere. Odată înfăptuită pioasa datorie, se pregăti să coboare. Din gâtul său ieși sunetul preferat, fără îndoială, al cămilelor lui Iov – *Ikh! Ikh!* – semn că trebuiau să îngenuncheze. Animalul se supuse alene, mormăind în tot acest timp. Călărețul își puse piciorul pe grumazul zvelt al animalului și apoi păși în nisip.